

Warszawa, 28-10-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Wojciech Brzozowski

KMP.570.33.2024.RK

Pan
nadinsp. Marek Boroń
Komendant Główny Policji
ePUAP

Szanowny Panie Komendancie,

wykonywując funkcję krajowego mechanizmu prewencji tortur¹, Rzecznik Praw Obywatelskich szczególną uwagę koncentruje na osobach z niepełnosprawnościami, o ograniczonej sprawności fizycznej oraz innych osobach, które z uwagi na swój stan zdrowia lub stopień samodzielności wymagają pomocy innych osób (np. osoby poruszające się przy pomocy wózków lub kul ortopedycznych, osoby z demencją, w spektrum autyzmu, w kryzysie zdrowia psychicznego). Są to bowiem kategorie osób szczególnie podatnych na nadużycia i złe traktowanie.

Ryzyko złego traktowania powstaje w przypadku zwolnienia takich osób z detencji w jednostkach organizacyjnych Policji zlokalizowanych w odległych miejscowościach od miejsca zatrzymania i zamieszkania danej osoby, w szczególności gdy miejscowości te są one źle skomunikowane lub gdy osoby, o których mowa, doświadczają wykluczenia transportowego. Jeżeli osoby takie, po wykonaniu wobec nich czynności służbowych przez funkcjonariuszy Policji i zwolnieniu z detencji, są

---

¹ Zob. art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1264).

zmuszone do samodzielnego powrotu do swojego miejsca zamieszkania, może to być niebezpieczne dla ich życia i zdrowia, narażać je na nieproporcjonalne koszty związane z podróżą lub stanowić nieuzasadnioną dolegliwość w przypadku konieczności powrotu pieszo (w przypadku wykluczenia transportowego lub braku posiadanych przy sobie środków finansowych na przejazd).

Postępowanie wobec takich osób wymaga nie tylko szczególnej wrażliwości funkcjonariuszy Policji, lecz także odpowiednich procedur, które zapewnią Policji możliwość efektywnego realizowania jej zadań z pełnym poszanowaniem godności osób zatrzymanych, i usuną ewentualne wątpliwości co do zakresu obowiązku udzielenia osobom niesamodzielnym pomocy w powrocie do domu.

Uprzejmie zwracam się więc do Pana Komendanta o udzielenie odpowiedzi na poniższe pytania:

1. Czy Policja ma opracowane procedury lub wytyczne odnoszące się do zatrzymywania oraz zwalniania z detencji osób z niepełnosprawnościami, o ograniczonej sprawności fizycznej oraz takich, które z uwagi na swój stan zdrowia lub stopień samodzielności wymagają pomocy innych osób?
2. Czy zdarza się, że takie osoby są w praktyce zmuszone do powrotu do miejsca swojego zamieszkania samodzielnie, na własny koszt?
3. Jak wygląda praktyka w przypadku osób poruszających się za pomocą wózków? Czy w przypadku osadzania takich osób w wyznaczonych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych są one w praktyce zmuszone, po zwolnieniu z detencji, do samodzielnego powrotu do miejsca zamieszkania, na własny koszt?
4. Czy w latach 2023–2024 Policja odnotowała skargi dotyczące konieczności samodzielnego powrotu osób zatrzymanych po zwolnieniu z detencji? Jeżeli tak, to czy po zbadaniu skargi te zostały uznane za zasadne?

W przypadku istnienia procedur lub wytycznych w sygnalizowanym zakresie bardzo proszę o przesłanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich ich kopii.

Z poważaniem

Wojciech Brzozowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/